

Полтавський державний аграрний університет
Навчально-науковий інститут агротехнологій,
селекції та екології
Кафедра рослинництва

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

**«Урожайність та якість продукції
рослинництва за сучасних технологій
виращування»**

присвячена 90 – річчю з дня народження
професора Г. П. Жемели

**30 вересня 2023 року
м. Полтава**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
University of Opole (Poland)
International Slavis University (Macedonia)
Cooperative Trade University of Moldova

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

**Урожайність та якість продукції рослинництва
за сучасних технологій вирощування,
присвячена 90-річчю з дня народження
професора Г. П. Жемели**

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
30 вересня 2023 року*

Полтава
2023

УДК 633:631.559:006.015.5:631.5
У 71

Редакційна колегія:

Гангур В. В. – завідувач кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник.

Бараболя О. В. – доцент кафедри рослинництва, завідувач Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели факультету агротехнологій та екології Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Ляшенко В. В. – доцент кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Шакалій С. М. – доцент кафедри рослинництва, фахівець другої категорії Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели факультету агротехнологій та екології Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук.

Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування, присвячена 90-річчю з дня народження професора Г. П. Жемели : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 30 верес. 2023 р.). Полтава : ПДАУ, 2023. 258 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження професора Г. П. Жемели, за результатами досліджень щодо: перспективних напрямів вирощування продукції рослинництва; якості, стандартизації та сертифікації продукції рослинництва; актуальних проблем інноваційної економіки в АПВ; інформаційних технологій, VR технологій в агровиробництві; інноваційних напрямів зберігання та переробки продукції рослинництва.

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно-правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика урожайності й якості продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Писаренко В. М., Крупська Н. Ю.

Особливості формування чоловічих і жіночих квіток у кабачків в залежності від факторів навколишнього середовища 87

Піщаленко М. А., Кірсєв Ю. О.

Особливості сучасних напрямків селекції кабачка 90

Піщаленко М. А., Коваленко О. В.

Аналіз впливу рівня інтенсивності хімізації на якість продукції цибулі ріпчастої 92

Піщаленко М. А., Красюк В. В.

Особливості системи захисту баклажанів від комплексу фітофагів в умовах захищеного ґрунту 94

Піщаленко М. А., Цюра О. С.

Вплив елементів технології вирощування на якісні показники салату посівного 96

Поліщук Д. О., Пашова В. Т.

Ефективність захисту ячменю озимого від шкочинного впливу фітопатогенів і шкідників на початкових етапах росту в умовах Степу України 98

*Потапов А. В., Грабовський М. Б., Лозінський М. В., Качан Л. М.,
Городецький О. С.*

Формування сухої маси рослинами буряків цукрових залежно від застосування мікродобрив та фунгіцидів 100

Прилуцький С. П., Коркоц А. Б.

Радіаційний гормезис – ефект підвищення врожайності основних сільськогосподарських культур рослин 103

Рудник І. М., Юрченко С. О.

Стимулятори росту рослин на посівах кукурудзи на зерно 105

Стародуб В. І., Ткач Є. Д., Бунас А. А.

Фітотоксичний вплив гербіцидів в агроценозі буряку цукрового 107

Степаненка Б. В., Юрченко С. О.

Ефективність застосування цинку за вирощування кукурудзина зерно 109

Тараненко С. В., Тетерюк Р. С.

Перспективний напрямок вирощування міскантуса гігантського, як засобу відновлення біологічної складової ґрунту, для ефективного використання деградованих земель 111

Томницький А. В., Грановська Л. М., Резніченко Н. Д.

Формування продуктивності короткоротаційної зрошуваної сівозміни за різних систем обробітку ґрунту 113

Тригуб О. В., Ляшенко В. В.

Використання гречки як фактору підвищення економічної ефективності рослинництва 116

знижувався паралельно збільшенню доз добрив, максимальне зниження відмічено у сорту Штутгарт Стенфілд на 1,9 % на високоінтенсивному фоні.

Статистична обробка експериментальних даних за біохімічними показниками цибулі ріпчастої показала, що на накопичення сухої речовини, цукрів і вітаміну С у товарній продукції найбільше впливають погодні умови (53–80 %) і добрива (12–13 %), на частку сорту припадає 2,5–6 %.

Список використаних джерел

1. Базалій В. В., Зінченко О. І., Лавриненко Ю. О. Рослинництво : підручник. Одеса : Олді плюс, 2020. 520 с.
2. Інтегрований захист рослин / В. М. Писаренко та ін. ; вид. 2-ге, доп. та перероб. Полтава : ФОП Смірнов А. Л., 2020. 245 с.

Піщаленко Марина Анатоліївна

канд. с.-г. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0001-8954-8256

Красюк Віктор Володимирович

здобувач вищої освіти СВО магістр

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ БАКЛАЖАНІВ ВІД КОМПЛЕКСУ ФІТОФАГІВ В УМОВАХ ЗАХИЩЕНОГО ҐРУНТУ

Серед великої різноманітності овочевих рослин, що вирощуються в умовах захищеного ґрунту, пасльонові, за своїми смаковими та поживними якостями, займають одне з перших місць. Нині їм відводиться більшість площ у продовженому і понад 50 % – в літньо-осінньому культурообігу тепличних господарств України. Пасльонові виявилися найбільш підходящими для обробітку малооб'ємної технології з використанням торф'яних і мінерально-синтетичних субстратів і систем з краплинним поливом.

Специфічні умови захищеного ґрунту – висока температура і вологість повітря, вирощування пасльонових практично в монокультурі, об'єктивно призводять до накопичення і масового розвитку великої кількості шкідників, більшість з яких поліфаги. Щороку велику шкоду пасльоновим культурам завдають білокрилка, павутинний кліщ, різні види попелиць, пасльоновий мінер, трипси та інші види фітофагів. Вони нерідко є одними із найсуттєвіших лімітуючих факторів збільшення врожайності пасльонових культур, поліпшення

їх якості, підвищення продуктивності праці та зниження собівартості продукції. Тому створення ефективної системи захист рослин у теплицях проти комплексу фітофагів пасльонових таких як баклажани, перець, томати має на сьогодні першочергове значення.

Для забезпечення сприятливої фітосанітарної обстановки в теплицях і на прилеглий до них території, для запобігання втратам від шкідливих організмів розроблено комплекс агротехнічних, організаційно-господарських, профілактичних та захисних заходів, які включають використання як біологічних так і хімічних засобів захисту рослин. Всі захисні заходи в цій системі адаптовані для традиційних технологій вирощування рослин на торфогрунтах без урахування особливостей сучасних субстратів та можливостей систем крапельного поливу. У зв'язку з цим дуже актуальним є розробка регламентів застосування нових інсектицидів і акарицидів та їх включення в системи захисту з урахуванням особливостей сучасних технологій вирощування рослин у теплицях.

У зв'язку з тим, що видовий склад шкідливих організмів, інтенсивність їх розвитку та шкідливість у кожній конкретній теплиці та в різні роки можуть бути різними, а будь-яке відхилення від оптимальних режимів вирощування рослин створює найбільш сприятливі для тих чи інших шкідливих організмів умови, досить часто їх розвиток має характер спалаху, що значно ускладнює систему захисту з використанням тільки біологічних засобів. Така ситуація характерна для всіх тепличних культур, у тому числі пасльонових. Тому інтеграція засобів захисту рослин, на якій базується весь комплекс захисних заходів, включає в єдину систему та блок хімічних засобів у випадках недостатньої кількості корисних видів або відсутності мікробіологічних препаратів, появи нових об'єктів, для боротьби з якими біологічний метод не розроблений.

Оцінюючи асортимент інсектицидів і акарицидів, дозволених для застосування на культурах захищеного ґрунту, слід зазначити, що фосфорорганічні (актелік, карбофос, фуфанон) і піретроїди (на основі циперметрину і талстару) нерідко мають жорстку дію і в певній мірі токсичні для всього комплексу еномоакарифагів, тому їх бажано застосовувати тільки при ліквідаційних обробках культури. Інші групи препаратів добре переносяться рослинами і помірно небезпечні для корисних видів, тому добре інтегруються з ними, будучи, по суті «швидкою допомогою» у відсутності або недостатній кількості останніх [1]. Однак, враховуючи той факт, що в минулі роки пестициди використовувалися досить інтенсивно, у основних видів фітофагів на сьогодні відзначалося формування резистентності.

Рівні резистентності згодом знизилися, завдяки широкому впровадженню біологічних засобів захисту та використанню нових класів токсичних речовин для чергування. Однак, як показують дослідження, толерантні рівні резистентності в популяціях залишилися і є тим фоном, на якому при токсичному навантаженні можуть формуватися резистентні популяції і до сучасних засобів, включаючи мікробіологічні. Аналіз асортименту пестицидів показує, що основне навантаження при захисті рослин від попелиць, тепличної білокрилки та трипсів припадала на фосфорорганічні та піретроїдні інсектициди. Однак у теплицях досить часто виникає ситуація, коли застосування тільки біометоду недостатньо, тому в арсеналі засобів захисту необхідно мати і препарати, що дозволяють швидко знизити чисельність фітофагів. Особливо актуальним на сьогодні є пошук токсикантів з вибірковою дією щодо корисних членистоногих.

Список використаних джерел

1. Інтегрований захист рослин / В. М. Писаренко та ін. ; вид. 2-ге, доп. та перероб. Полтава : ФОП Смірнов А. Л., 2020. 245 с.

Піщаленко Марина Анатоліївна

канд. с.-г. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0001-8954-8256

Цюра Олексій Сергійович

здобувач вищої освіти СВО магістр

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава, Україна

ВПЛИВ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ НА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ САЛАТУ ПОСІВНОГО

Сорт – основна ланка технології, тому важливе значення має розробка та вивчення впливу елементів технології вирощування на якісні показники сортів салату. На сьогодні встановлено ефективність розсадного способу вирощування та площу живлення качанного салату. Розсадний спосіб забезпечує надійну приживаність, інтенсивне зростання і утворення найбільш життєздатних рослин, що відбувається через подовжений вегетаційний період і раннє надходження продукції; у розсаді салату з плівкових теплиць підвищується вміст цукрів, аскорбінової кислоти, хлорофілу.

Схема та щільність посадки визначає площу живлення, її конфігурацію. Щільність посадки впливає на конкуренцію всередині агроценоза і, як наслідок,